

80. Jiráskův Hronov 30.7. - 7.8. 2010

JIRÁSKŮV
Hronov
80. ročník
JIRÁSKŮV
Hronov

Zpravodaj 5

Na Hronově byl už v roce 1947

„Z mamčinčina vyprávění vím, že jsem udělal své první kroky tady v hotelu Slávie.“

čtěte na straně 2

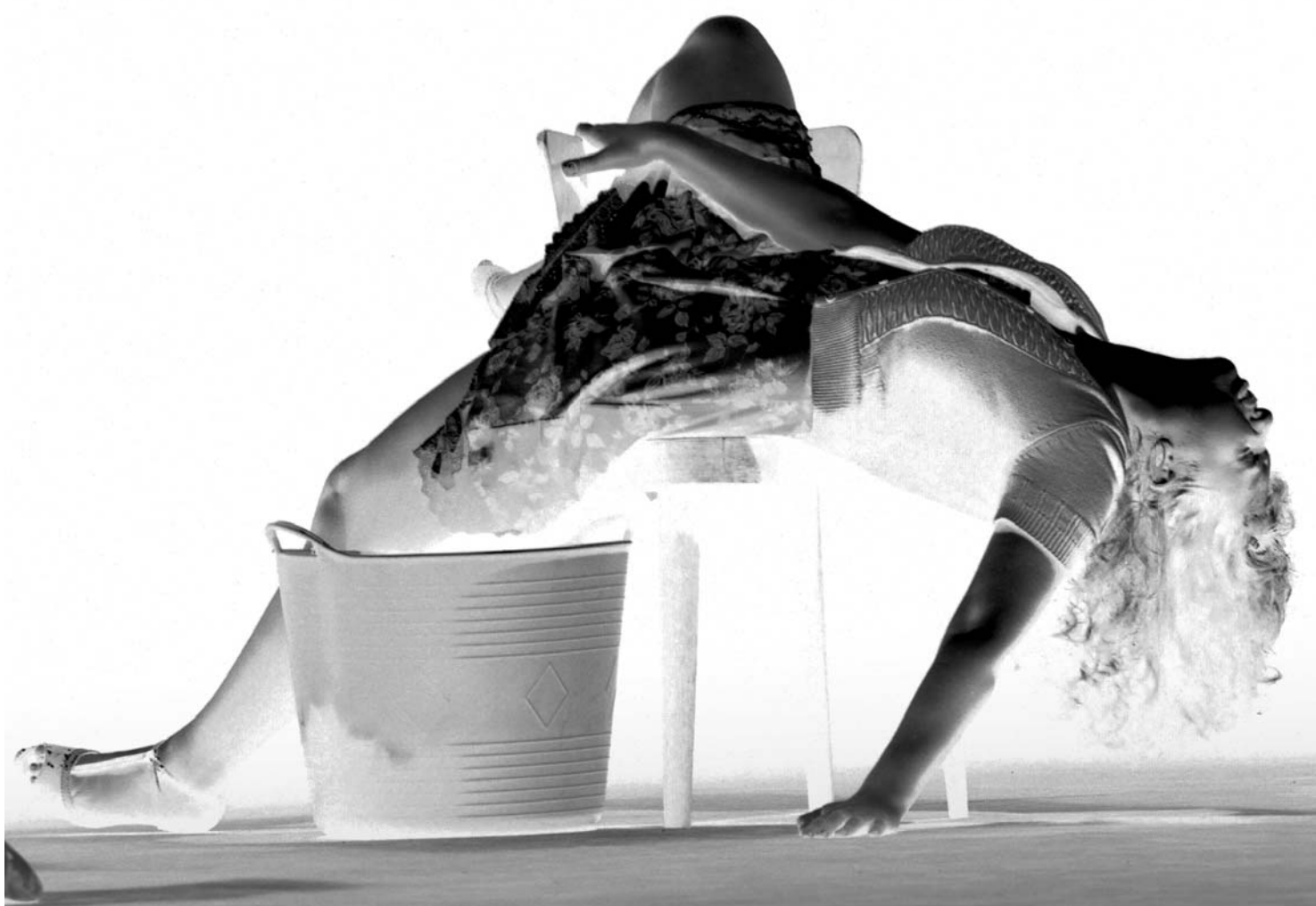
Předpověď na středu: Oblačno až polojasno, místy přeháňky. Noční teploty 16 až 12 st., denní 21 až 25 st.C. Mírný severozápadní vítr 2 až 5 m/s.

JH má nového maskota

Jmenuje se Mýval a je to prase. V pátek i v sobotu vystupují naháči.

čtěte na straně 20

Betonové panely, trsy trávy, kovová madla.

Pozvolný sestup i skok po hlavě z Hechtu.

Bazén.

Na jeho okraji však hrdě jako Císař sedící rastaman, kytara a reggae Songy

Boba Marleyho. Jeho publikum bylo malé a vesměs spíše náhodné, avšak udržel si jej, i když byl stíhán v hlasitosti a v osvědčených Horkých hitech přesilnou konkurencí místního dechového orchestru.

Jiráskův Hronov v sobě také snoubí řadu navzájem těžko slučitelných divadelních stylů a žánrů pro větší či menší

publikum k zamyšlení i jen pro Kratochvíle. Místní Klima dovoluje oscilovat mezi klasickou činohrou a tanečním scénováním. Ale pryč se zbytečnou Fixovanou kategorizací, vždyť i samotný program Tanec, tanec... se v jedné hodině Szymikal mezi hrou s metaforou, abstraktním estetičnem, konzumní anekdotou i náznakem vnitřního prožitku.

Každý si vezměme co je libo, nad tím pak diskutujme - s pokorou k autorům i názorům ostatních diváků, inšpirujme se navzájem bez slovních i skutečných Pacek.

Napříč styly i žánry - já jako divák toužím však po osobitosti, po kusech o tvůrcích a skupině vypovídajících, nesoucích jejich vlastní, někdy až Šotkovské téma, ukazujících jejich tvůrčí vklad. Toužím po autorství, ne nyní literárním, ale divadelním. Takovém, které můžeme spatřovat jak v rovině dramaturgické, tak herecké, tak i režijní (se zahrnutím všech zbylých složek), ideálně v tematickém Zavařeném propojení všeho dohromady v jeden Schejbnutíhodný celek.

Přejme si, ať nejen ta hronovská představení nejsou autorsky prázdná jako ten bazén bez Vordy.

Váša Kamila

Kamila Kostřicová

**Ať jsme zase
o píď šťastnější**

Přemítám si tak během problémového klubu o tom, jaké mají štěstí, ti kteří mají o PC zájem. Můžou si každý den ve čtrnáct hodin jen tak přijít do hotelové školy a vyslechnout si šest špičkových divadelních odborníků, kteří by mohli mluvit k viděným inscenacím, a k tématům z nich vycházejícím, nepřetržitě. Rozhodně by tedy každý člen lektorského sboru zvládnul několik hodin. Což pro docházející může znamenat stud-

strana 3 →

Úspěšný dramatik? To nechme osudu

ROZHOVOR

Milan

Strotzer

programový šéf JH

Letošní Hronov je plný odchodů. Pan profesor Císař řekl, že je tu letos pracovně naposledy, ty máš prý letos odejít do penze. Jste domluvení, nebo je to náhoda?

Nedomlouvali jsme se. Kdysi jsem byl ve stavu, že jsem uvažoval o odchodu z téhle profese. Tehdy pan profesor pravil: Milane, jestli končíte vy, končím taky. Pro mě to byla od pana profesora velká poklona, ale byl by hřích, kdyby tenkrát skončil, a ani já jsem nakonec neskončil. A teď se to tak zkrátka sešlo. Koncem roku mohu odejít do penze. To neznámá, že odejdu ze scény, asi dál zůstanu na Artamě a budu pracovat na jiných věcech. Jen už prostě nechci dál táhnout tuhle káru, ten souběh Hronova s Amatérskou scénou, který je skutečně vražedný.

Kdy jsi vlastně přijel na Hronov poprvé?

To bylo v roce 1949. Narodil jsem se o rok dřív. A z mamčině vyprávění vím, že jsem udělal své první kroky tady v hotelu Slávie, z lokálu jsem uličkou mezi pípou a takovým pultem s cukrovinkami proběhl do kuchyně do náručí paní Zítkové, která tam vařila. Pak mám několik vzpomínek, kdy vidím v Jiráskově divadle inscenovanou Lucernu v takových vyřezávaných kulisách, jako klučina jsem pořád volal „Haničko, sluníčko!“ Jako děcko jsem tady byl mockrát. Souvisle sem jezdím od roku 1975, aniž bych vynechal jediný ročník. A letos je to dvacet let, co mám „na hrbu“ organizaci a program Hronova.

Jak se za těch dvacet let Jiráskův Hronov proměnil?

V roce 1991, kdy jsem dělal Hronov poprvé, jsme ho naprogramovali jako scénickou žatvu. Nastala chvíle, kdy se přehlídka mohla proměnit, neboť přestal existovat politický dozor. Pak se přehlídka postupně měnila i ve skladbu představení. Hledaly se další hrací prostory, původně se hrálo jen v Jiráskově divadle a v Sále Josefa Čapka. A tím se programová skladba strašně zkomplikovala, protože představení určená pro málo diváků se musela hrát několikrát - některé soubory hrály šestkrát, některé osmkrát, některé dvanáctkrát a tak dále. A to se nedá zvládnout v jednom dnu, takže nastalo řetězení ve dnech a nastal rébus, jak program složit dohromady. Ale myslím, že to bylo ku prospěchu festivalu, že je ta nabídka tak mohutná.

Je něco, co jsi chtěl udělat, a nepovedlo se to?

Jestli Hronovu něco chybí, tak odpovídající hrací prostory. A také - jak nám ukazují zahraniční soubory a hosté - silně pociťujeme to, že chybí solidní ubytování. Víím, že to říkám ve chvíli, kdy nejsou nikde peníze a škrtají se rozpočty, ale kdyby jednou Hronov vybudoval z podle mě téměř nadbytečných prostor skladiště a dílny v Jiráskově divadle komorní sál, to by Hronovu strašně pomohlo. Ale to je o penězích. A s ubytovacími kapacitami v takhle malém městečku, to je prostě problém, dva hotely by se tady asi neuzivily.

Změnili se za těch dvacet let lidé, kteří na Hronov jezdí?

Někteří sem možná jezdí i těch dvacet let, takže tam těžko spatřovat nějaký rozdíl. Někdy mám pocit, že dnes jsou lidé méně zodpovědní v tom, že se třeba při-

hlásí na seminář a pak se zase s klidným svědomím odhlásí, a to ne vždy kvůli vážným důvodům, což samosebou organizátorům komplikuje život. Před dvaceti lety k tomu seminaristé přistupovali trochu zodpovědněji a brali to vážně. Vím to i podle sebe, že když nás dřív přijali do nějakého semináře, tak jsme tam opravdu odpovědně pracovali a považovali jsme za čest, že se můžeme setkávat s lidmi, jako jsou páni profesori, které tady dnes máme.

Který okamžik si pamatuješ jako nejvíc infarktový, kdy se na Hronově všechno hroutilo?

Jeden takový pro mě byl, když nastoupila – ať mi promine – paní ředitelka Kollertová. Chtěla obsáhnout tehdy všechno sama, myslela si, že to zvládne, ale ta akce má trochu větší dimenzi. To jsem tehdy dost „rostl“, hned první den jsem řešil ubytování lektorů, jedna lektorka dokonce chtěla rovnou odjet domů. Ale musím hned říct, že paní Kollertová tehdy naši kritiku přijala a hned další rok bylo všechno v pohodě a rok od roku je to lepší. Dnes bych rád paní Kollertové poděkoval za to, že se dopracovala takových organizačních kvalit, díky kterým jí musím označit za nejlepšího spolupracovníka, kterého jsem tady kdy měl, a měl jsem jich za tu dobu asi pět.

V důchodu teď zvolníš a budeš si užívat klidu. Pustíš se amatérského divadla úplně?

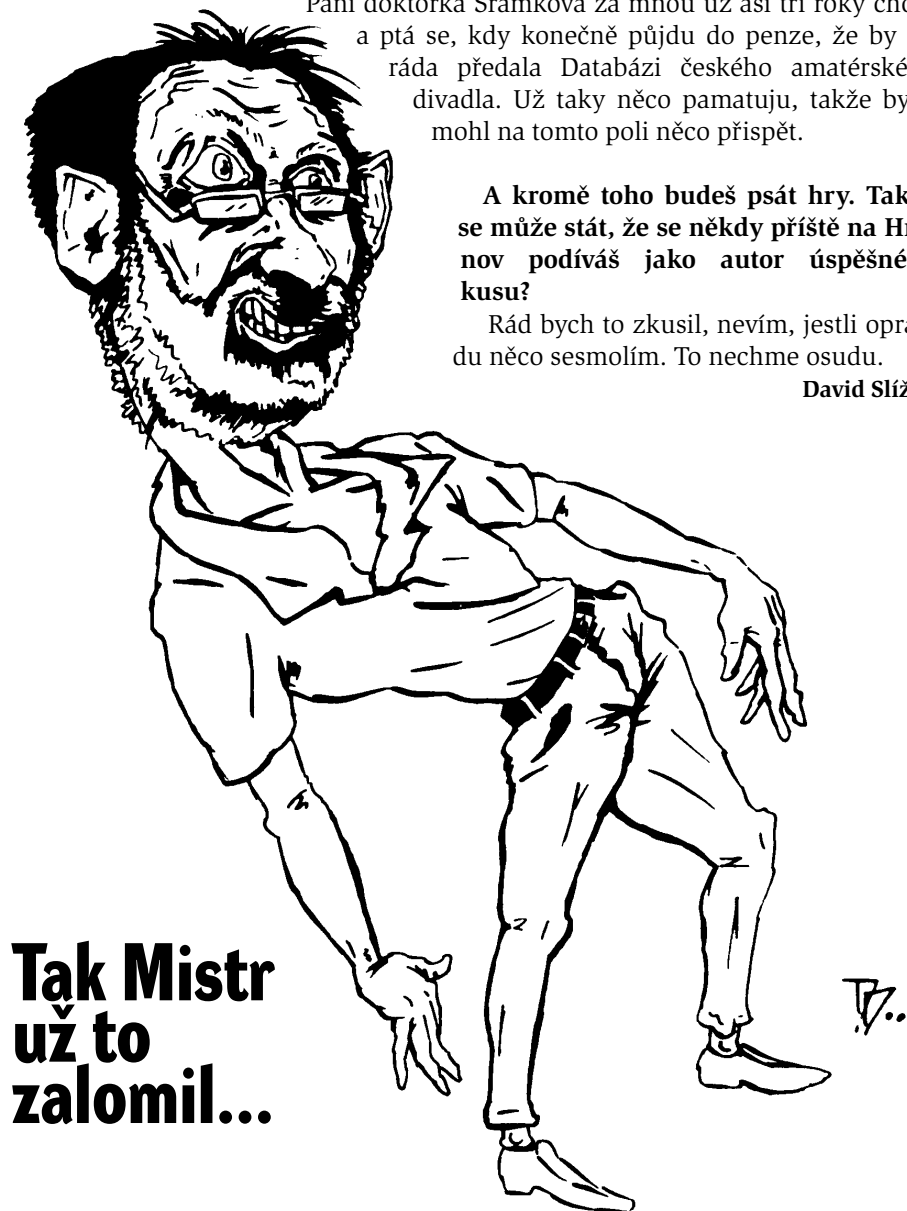
Vypadá to, že ne. Upřímně řečeno bych se nejradši zavřel a psal si. Třeba taková dramatika pro děti je vepsí, a něco o ní vím, tak bych se třeba rád o něco pokusil. K psaní jsem inklinoval vždycky, když jsem ještě nedělal tuhle práci, psal jsem pro jeden amatérský soubor. U amatérského divadla ale setrvám, jen asi v jiné poloze.

Paní doktorka Šrámková za mnou už asi tři roky chodí a ptá se, kdy konečně půjdu do penze, že by mi ráda předala Databázi českého amatérského divadla. Už taky něco pamatuju, takže bych mohl na tomto poli něco přispět.

A kromě toho budeš psát hry. Takže se může stát, že se někdy příště na Hronov podíváš jako autor úspěšného kusu?

Rád bych to zkusil, nevím, jestli opravdu něco sesmolím. To nechme osudu.

David Slížek

**Tak Mistr
už to
zalomil...**

strana 2 →

nici, z které bezplatně čerpají množství faktů, postřehů, po kterých bychom my „smrtníci“ ani nevzdechli. Mám za sebou téměř dvě hodiny a pokouším se srovnat si ve své (tady si zase potvrzuji, že téměř prázdné) hlavě všechny informace, které se na mě chrlí... Něco mi zapadá, něco se otevírá. Někdy se zaráduju, že se můžu shodnout s některým z lektorů nebo naopak. Někdy mám radost, že si pevně stojím za názorem, který by kontroval, kdybych ho tedy zvládla říct nahlas, což tady (přiznávám) nevypadá...

Ale hlavně myslím konkrétně na ty, kteří si přišli poslechnout slova o choreografiích z bloku scénického tance (Tanec, tanec). Vidím v řadách tvůrce choreografií, kteří tak trochu čekali pár slov ke svým dílkům. Vzpomínám na celostátní přehlídku scénického tance, kde se rozebírají choreografie stejně zevrubně jako zde divadelní inscenace. Dozvídám se, že se choreografie vezmou jedním vrzem až s pohybovým představením od Holanďanů zítra (tedy dnes). Samozřejmě chápu, že se divadelní odborníci nechtějí ani pouštět do rozboru scénického tance. Nechápu ale, proč se nepřizve odborník, který by stejně tak zajímavě promluvil k tanečním věcem, které jsme viděli, abychom si i tímto směrem dokázali srovnat v hlavě náš názor. Abychom alespoň malinko pronikli do tajů právě scénického tance. Aby si i taneční soubory mohli odvézt slova z „diskuse“. Vždyť se JH honosí názvem – mezidruhová přehlídka. Měla by tedy myslet na všechny obory. Vzpomínám si na loňské ročníky, kdy se nemluvalo nejen o tanci, ale ani o dětském divadle, protože to je společně se studentským jednoduše (nesmyslně) zahrnulo do šuplíku dramatické výchovy. Letos je příslibem přírůstek v lektorském sboru a to Luděk Richter, který konkrétně dětské divadlo (nevyjímaje loutkové) hravě zastoupí. A co tanec? Připouštím, že maximálně desetiminutové choreografie je logické propojit v celek, tedy blok. Možná snad i chápu, že se všechny soubory recenzují v jedné společné recenzi. Ale jen tak si přemítám o tom, že by se na jedno odpoledne do hotelové školy mohl zkusit přizvat člověk, který by nám pomohl v čtení a dívání se na scénický tanec... Myslím, že by se takový našel i mezi účastníky festivalu. Vždycky je možné být zase o píď šťastnější.

len

Recenze

NEST, Theatre group of the MUZtheater

Zaandam, Nizozemí

Petr Vojkůvka

Mužů, a chlapů zvláště, je málo. A když se už objeví, tak má žena na starosti ponožky. Pak je lepší ho použít jako jednoúčelový spotřební předmět. Dotírá-li moucha stále, zastřelte ji. Hoši, chraňte se žen, které si myslí, že vás nebudou moc potřebovat. Najdete ty neukojené ze začátku. Značně vychýlené emoce ničí. Velmi vtipný kus se zdařilými výkony, světy a scénografickým řešením.

Honza Kroul

Po čem žena touží po holandsku byla velmi vtipná sonda do života žen, která mě přesvědčila, že v Nizozemí nebudu mít žádné pletky se ženami. Tedy pokud to tam takhle běžně chodí. Ale do toho jejich činžáku bych se jako divák vrátil moc rád.

Petra Jirásková

Viděli jsme, kam až se dá zajít ve výrazových prostředcích a že předvídatelnost příběhu nemusí nutně znamenat nudnost představení. Příjemně mě překvapila citlivost pointy.

Jan Julínek

Na PC zaznělo, že divadlo je setkáváním živých herců a živých diváků. Na tomto představení k tomu došlo. Herci se bavili a svoji radost přenesli na diváky. Všechno pak zastřešila závěrečná pointa a dlouhý potlesk, který překvapil i samotné herce.

Gábina Kobesová

Jasně, přesně, čistě, děvčata k pomilování. Až jsem se místy styděla, že jsem ženská. Moc se mi líbily scéna a kostýmy, protože byly funkční a hrály.

Severská anekdota

A tuhle znáte? O tom, jak do jedné severské zapadlé vesničky přijel náhodou jeden chlapík a místní ženský ho vojely a zastřelily? Ne? Výborná anekdota. Tu si nechte vyprávět! Třeba i beze slov. Nizozemský soubor NEST, který s inscenací Smäland projel už lán světa, ho vypráví ochotně na počkání.

Anekdota je zpravidla krátký příběh, který končí vtipnou pointou. Vyprávění anekdot je umění prastaré a nepatří k nejjednodušším. I dobrý vtip lze špatným vyprávěním zcela pokazit. Dobrým vyprávěním naopak někdy průměrné fóry přitáhnou adresátovu pozornost. Vtip je možno vyprávět, nakreslit nebo třeba zahrát.

Rozehraná anekdota v podání nizozemského souboru se zpočátku jeví jako půvabný příběh o čtyřech podivných ženách, jež žijí o samotě na odlehlém místě a ostentativně touží po chlapecké náruči. A jak se brzy ukáže, náruč je jen začátek.

Čtveřice diagonálně rozmístěných hereček v barevných kostýmech pod barevnými lampičkami vypráví (tedy hraje – pohybem, gesty i občasnými zvuky) paralelně (a snad možno říci i sborově) čtyři analogické životní příběhy ozvláštňené zejména jejich fyzickým zjevem a individuálním gestickým rejstříkem. Do jejich barevného světa náhle vstoupí dlouho vyhlížený, leč zatím nikdy nedorazivší černo-šedo-bílý muž. Chudák, který zjevně v nesprávné chvíli zabloudil na nesprávné místo. Užije si obdivu, láskování, sexuálního maratónu, překvapení, otcovství, ponížení i odvržení. Jeho zastřelení kompletním čtyřčlenným osazenstvem vesnice žen je už jen logickým vyústěním samečkova neblahého osudu.

Nizozemský soubor je příjemné sledovat, fyzické jednání herce i hereček má šarm, rytmus i nadsázku. Tedy většinou. Chvillemi možná až příliš upadá do stereotypního opakování jednotlivých akcí čtyřmo. Svou anekdotu ale vyprávějí (hrají) poutavě a posluchač (divák) je ochotně sleduje. A to skoro až do konce.

Nicméně vtip anekdoty spočívá především v jejím závěru, v překvapivé pointě. V tomto případě jsem se – já, jeden z diváků – ocitl v situaci, kdy jsem si mohl nepříliš komplikovaně pointu odhalit v předstihu. Co s pitomcem-chlapem, když už nám posloužil k tomu, k čemu měl. Je však stejně dobře možné, že mnozí jiní neprohlédli a pointa vykonala, co měla. Mea culpa, mea maxima culpa, sám jsem se připravil o vrchol.

To znáte, ne? Někdo vám vypráví anekdotu, která je dobrá, ale vy poznáte (či dokonce znáte) její pointu. Při dobrém vyprávění se dost možná s chutí zasmějete, ale obratem slova už raději rozbíháte pekelný kruh: a tuhle znáte?

Petr Christov

Recenze

Suzanne Klomp a NEST

Småland

Čekání na trubce

Od chvíle, kdy se ve vstupní hudbě začne snoubit strojový perkusivní rytmus všednosti s trubkou vyjadřující neurčitou touhu, je jedinou otázkou, kdy do života čtyř osamělých žen žijících ve svém úhledném Smalandu vstoupí muž. Když se pak šlachovitý tulák skutečně zjeví, dotyčné ženy se z něj takřka okamžitě zjančí a hoch je radostně stíhá všechny obšťastňovat do roztrhání těla. Zdá se, že narazil na nevyčerpatelnou studnu rozkoši – jen co však dokáže ženy oplodnit, ukáže se, že ona neurčitá touha se týkala dítěte, nikoli muže. Nebohého chlapce pak stihne úděl trubce po splnění úkolu: je použit pouze pro domácí výpomoc v době těhotenství a poté, co proběhne čtveřice porodů, je takřka rituálně odpraven. (Lze to vnímat jako rozverný groteskní skeč i jako chmurné dystopické podobenství o údělu mužů v 21. století – nečekají nás jednoduché časy, pánové...)

Nuže, nejsem ani zdaleka specialistou na pohybové divadlo a smysl většiny neverbálních akcí na jevišti mi musí zpravidla vysvětlovat spolusedící, tudíž mě holandské představení potěšilo už tím, že jsem se v něm bez problémů zorientoval. Ocenil jsem také výtvarnou stylovost i dovedný výběr hudby. Disponovanost aktérů pro tento typ divadla si posoudit netroufám, občas mě vyrušily nedůslednosti typu „dveře jsou či nejsou podle toho, jak se nám to hodí“, ale třeba to v pohybovém divadle nevadí, musím se zeptat Packa. Jelikož se příběh rozehrává dosti přímočaře, vcelku bez gagů a „vyhrávek“, je často vývoj děje odhadnutelný a i při přátelské tříčtvrtihodinové stopáži se inscenace poněkud vleče. Čím však vyvolala tato prostinká hříčka bezbřehé nadšení u značné části publika, pro mě zůstane jedním z tajemství jubilejního festivalového ročníku.

Jan Šotkovský

Užíváme si to!

Se Suzanne Klomp, která je režisérkou představení Smaland, jsem se setkala hned po prvním představení, kdy byla v euforii nad kladným ohlasem diváků. Susanne vystudovala divadelní školu, a je dnes herečka, pedagožka a režisérka v jednom a své svěťence doslova miluje.

Pracujete pouze s amatéry, nebo též s profesionály?

Pracuji jen s mladými lidmi jako je tahle skupina. Strašně mě to s nimi baví, protože jsou dychtiví se učit. S touhle skupinou spolupracuju už šest let, jsou to všechno zatím studenti. Pár herců nás sice opustilo, ale tohle je zdravé jádro, které zůstalo. Takže spojuju profesi pedagoga s profesí režisérkou. I u tohoto představení je to tak, že se inspirujeme navzájem. I když základní nápad pochází ode mě, spousta fórů, které tam jsou, vymysleli oni.

Jako autorky se vás zeptám na název hry Småland.

V naší hře je to vesnička plná žen, které dychtivě touží po mužích. Ale ta původní inspirace je jinde. Znáte takové ty dětské koutky v IKEA, kde si děti mohou do sytosti pohrát a proměnit se v cokoliv se jim zamane? Tak právě tím jsme se inspirovali. Zkrátka vytvořili jsme si prostor, kde si všichni společně můžeme hrát s tématem. A chceme tím dát také najevo, že to nemyslíme tak úplně vážně. Je to čistě pro zábavu naši a našich diváků.

Cítila jsem tam lehký závan feminismu...

My to tak nebereme, nechceme tlačit na pilu. Je to tak trochu absurdita. Ale hlavní na tom je, že spolu strašně rádi pracujeme, baví nás to.

Kde jste Småland už hráli?

Zatím jen v Holandsku, většinou pro rodinu, přitele a známé. Ale byli jsme také na fringe festivalu v Amsterdamu, kde jsme získali cenu. V zahraničí jsme poprvé, a ohlas na představení, i přivítání, jakého se nám dostalo, je pro nás strašně příjemné. Je to jako taková vlahá sprcha. Takže si to moc užíváme.

jas

Mezinárodní diskusní fórum

je přístupné všem! Přijďte, neváhejte, v milé společnosti pobudete, něco nového se dozvíte!

Kdy? Každý den ve 13.00

Kde? V ZŠ na náměstí

Novinky do každé rodinky aneb ASpoň jedno číslo AS, mámo!

Zajímává vás, co se děje v amatérském divadelním světě po celém světě? Chcete mít nejčerstvější a nejucelenější informace a vědět o každém festivalu, o každé přehlídce, o každém divadelním prdu? Pocházíte z velké divadelní rodiny a nemáte ještě naše noviny? Nevíte, jak na to? Čtěte Amatérskou scénu! Časopis, který nemá obdoby. Časopis oddaný ochotníkům a divadlu. Časopis pro vás, kteří jste ochotníci, ochotni si pořídit i předplatné Amatérské scény. Rozhodně neprohloupíte, když si ji koupíte! U našeho stánku na schodech Jiráskova divadla si můžete rovnou zakoupit poslední čísla... Jinak sledujte www.amaterskascena.cz

Navždy Vaše A.S

Post-dramatické divadlo, post-epická próza aneb Virginia Woolfová

K inscenování literatury jsou divadelníci sváděni od okamžiku, kdy umění opusťtlo kánony a normy a rozběhlo se do moderny. Vše, co bylo přehledně zařazeno, se potácí a padá a umělci, hledající klíč k nové stavbě světa (mluvím zatím jen o tom západním, euroamerickém), hledají také nové vyjádření. Na počátku 20. století vznikají díla, která, navzdory tomu, že jsou stará už sto let, pociťujeme stále jako experimentální, nesnadno srozumitelná, disharmonická, složitá. Jejich tématem je nejistota, ohrožení, vina, láska v nich nekončí svatbou a není často adresována opačnému pohlaví, velkou roli hraje dětství, čas, každodennost, Bůh se ztrácí a štěstí uniká. Tyto moderní proudy odráží literatura, hudba a výtvarné umění snáze než divadlo, které jako společenské a kolektivní umění volá po shodě, nikoli po rozpadu. Společné sdílení divadla je ovšem nenahraditelné. Zážitek z literatury, nejosamělejšího umění, proto svádí ke sdílení z jeviště, to, co tak vzniká, však není činohra v původním slova smyslu. Je to scénické umění, ale ne drama. A protože je divadlo uměním pro všechny smysly, dokáže zprostředkovat literární zážitek jinak než samotná četba.

Je to, pravda, disciplína trochu odvozená, ale to nemusí vadit.

Heidy a Klum, Děvčátka z hor Michaela, Anna a Dominika se rozhodly zprostředkovat velkou postavu moderní literatury Virginii Woolfovou, s její posedlostí psaním, ženským přátelstvím, krásou, s jejími strachy o vlastní integritu, vedoucími až k sebevraždě. S její samotou uprostřed literární družiny a vedle chápajícího manžela. Použily k tomu akvária, která napřed zabýdly dětskými pokojíčky, aby je posléze zaplavily vodou, střevíčky, do nichž se nikdy neobují, bílé košilky, na které později navléknou něžně květované šatečky. Úryvky textu říkají simultánně na dvě strany hracího prostoru.

Není úplně snadné vnímat všechny složky jejich inscenace – nakonec možná nejvíc trpí text, kterému ne každý v hledišti rozumí. Ale inscenace působí i výtvarnými instalacemi v akváriích, třpytem vody, chrastivou reprodukcí hlasů z mobilu, hudbou.

Vlny Virginie Woolfově by bylo možno inscenovat i „klasičtěji“, použít větší plochy textu, rozehrát příběh a vztah. Ale inscenace se jmenuje Vertigo, nejde jí tedy o to, převést do divadelního tvaru text Virginie Woolfově, ale zprostředkovat závrať z toho, co se otevře, upřeme-li smysly tam, kam je před zhruba tolika lety, kolik je Jiráskovu Hronovu, upřela ona. A kam je upíráme dodnes.

Literatura se na jevišti objevuje zákonitě a není náhodou, že různé ty literární kabarety provozovali básníci: Jean Cocteau, Jacques Prévert, Guillaume Apollinaire, Hans Arp nebo třeba Kurt Schwitters. Anebo Ivan Vyskočil. Pro básníky je dramatické herectví příliš hmotné a hřmotné, polemizují s mimézí a píšou o tom všelijaké texty. Ve svých hrách (spíš hříčkách) pak schválně kladou nesplnitelné úkoly a realizují je s úmyslným primitivismem. Tento spor literatury s divadlem je dlouhodobý a produktivní a inscenace básnických a prozaických textů

odpovídají na potřebu části publika prožít literaturu smyslově.

V současném profesionálním divadle přinejmenším režiséři Jan Nebeský a J.A.Pitínský se věnují jevištnímu zpracování jak literatury, tak dramatu, a výsledky v obou oborech jsou pozoruhodné a pro celkový obraz současného českého divadla přínosné.

Alena Zemančíková

Problémový club

Den druhý

Vytrženo z kontextu II.

(zaměřeno na zajímavá sousloví - viz tučné příklady)

Přítomní lektori: Jan Císař (JC), Petr Christov (PCH), Vladimír Štefko (VŠ), Ján Zavarský (JZ), Alena Zemančíková (AZ) a Luděk Richter (LR)

Úvod

...ohledně **Kurzu praktické režie**: můj sen je vědět, co je **nepraktická režie**... není ta **realistická epistemologie**, která fungovala... tam vzniká útvar, který dostane **definitivní kodifikaci**... (JC)

Text

způsobuje **radikální diferenciaci** přijímání divadelních děl... soubor udělal **studenou chirurgii**, nejen v tom, že tu hru zkrátí... režisér se rozhodl zbavit se reálií a atmosféry... **pitoreskní příběh** hovoří k traumatům a nesmyslům **naší žhavé současnosti**... došlo ke změně poetiky a změně estetiky, **hypertrofii jiných výrazových prostředků**... rezignovalo se na **společenskou kritičnost**... nezdržím se jedné drobné poznámky, tedy poznámky, dvou poznámek... zda ten klavír celou dobu musí hrát jen forte, případně fortissimo... autor byl tak laskavý, že umřel, tím pádem se stal klasikem... kdy nejen, že podceňují obecnost, ale považovali je za **spolek idiotů a dementní sešlost**... (VŠ)

proces jakoby proměny **de facto platících pojmů**... nejde o příklad **paradigmatického nebo sigmatického řazení**... byli jsme uvedeni do **předpokládaného pocitu**, že se nás to netýká... (LR)

velká společenská freska... tam skutečně jde o **hlubinné zachycení**... obě herečky se velmi upevnilly... byla psychicky labilní, **spáchala sebevraždu na konci svého života**... musela se starat o to, kdo se bude starat o domácnost nebo tak... říkala, že kromě toho, aby byla žena svobodná, **potřebuje 500 liber měsíčně a vlastní pokoj**... pokus převést do divadelního textu tyto **psychologické výsledky**... Jelizavetu Bam do toho nechci plést, protože taky nechci mluvit půl hodiny... (AZ)

volali jsme velmi energicky po **zdivadelnění divadla**... jak říká profesor Císař, s tím jsme **hrubě nesouhlasili**... tam se přeloží knížka, nalije se něco do akvária a už je to divadlo... mě obvinít za **současnou kritiku světového divadla**... to, co byla pointa mé předcházející **drobné poznámky** je, když se literatura placíruje na jevišti an sich... (VŠ)

...já se vším **můžu souhlasit i nesouhlasit**, ale přece jenom, **marná sláva**... já si celou dobu kladu otázku, co to znamená, když tam ti lidi jsou... vidím tam dvě děvčata, zapomínám na Virginii Woolfovou, **pracují s akváriem** a se stěvíčky a ty dvě děvčata mi cosi vyjevují...

můžu si domýšlet; divák, nadaný velkou fantazií si může domýšlet... někdo může **přijít a vyломit naše dveře** kdykoliv a může nás vláčet světem... oni to hrají stejně dokonale, tedy stejně fixovaně, to já obdivuji, až na tu stojku... co si počneme s tím **základním elementem** toho **živého materiálu**?... jsem toho schopen, ale u příkladu stěvíčků v akváriu jsem to měl velmi složité...

Scénografie

režisér se rozhodl vytvořit obraz, který potom zdevastovali... pan Platón řekl, že **mimesis je taková blbost**... když si divadlo řekne, že nebude sloužit **vyšší ideji**, ale bude se věnovat samo sobě... my si uvědomíme **strašnou simultánnost toho světa**, ten Radok to **strašně vzpomíná**... přestal jsem fungovat jako scénograf, ale stal jsem se rekvizitářem a nábytkářem... a teď – co už s tím máme dělat? Luděk Richter asi se mnou nebude souhlasit nebo bude souhlasit... ne, že to nevádí, je to možné, jestli je to dobré, to nevím... když je to vhodné použít to tak, tak je to vhodné použít to tak... (JZ)

...jako říkala moje babička: **zasraná meta divadla**... (VŠ)

Závěr moderátora

Jak jste jistě pochopili, my tu nejsme od toho, abychom odpovídali na vaše konkrétní dotazy. (PCH)

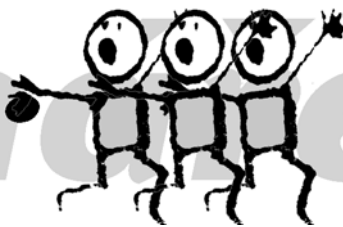
zaslechli Eva s Jirkou

Jeden den s...

Janou Novotnou

v semináři ZAP, tedy základy akrobacie a pantomimy

Králové, žebráci, důchodci a pubertáci

Vím o tom, že na Hronově existují i fyzicky velmi náročné semináře. Napadla mě otázka, zda frekventanti těchto kursů také navštěvují restaurační zařízení, chodí pozdě spát a pijí alkohol nebo se chovají jako mniši či mnišky. Odpověď na zmíněnou otázku mi mohla dát jedna z účastnic semináře Michala Hechta, kterou jsem potkal a sledoval jednoho nocorána v Hororu. Slíbila mi hned po skromném vyspání odpovědět na otázky po mé návštěvě lekce kursu. Článek je důsledkem této rozpravy.

„Viděla jsem loňskou i předloňskou předváděčku a obě se mi moc líbily. Chtěla jsem se tedy naučit něco podobného,“ říká pro redakční diktafon frekventantka semináře ZAP Jana Novotná a dodává, že se jí líbilo, jakým způsobem loňští seminaristé vyprávěli své příběhy. „Bylo fajn, co všechno dokázali ztvárnit a tak jsem si to chtěla zkusit taky“.

A jak probíhá běžný den v semináři ZAP? „Přijdeme a nejdříve se bavíme o divadlech, která jsme viděli. Řekneme

svoje názory na to, jak se nám to líbilo. Potom si dáme desetiminutovou masáž. Ve dvojicích se masírujeme, abychom si trochu protáhli svaly, které - jak jsem velmi záhy zjistila - máme. Pak už záleží na tom, jestli začneme akrobacií nebo pantomimou. Dnes jsme výjimečně začali pantomimou. Většinou se nejdříve rozběháme, zpotíme a potom teprve se uklidníme pantomimou. Dneska nás Michal učil, jak se stylizovat do určité postavy jednoduchým pohybem. Už včera nám vysvětlil, že je to všechno o těžišti, které je většinou na hrudníku. Tím, že se vypneš nebo propadneš, vyjádříš spoustu věcí. Dneska jsme se měnili ze žebráků na krále a z pubertáků na důchodce a naopak. Žebrák je shrbený, král se nese a je rovný vypnutým hrudníkem a podobně.“

Na otázku jak zatím seminář naplňuje její představu, Jana odpověděla, že Michal Hecht letos pojal seminář trochu více akrobaticky, než doufala. Druhým dechem však dodává: „Ale stejně mě to moc baví. Je to tak padesát na padesát mezi akrobacií a pantomimou. Akrobacie mě dost vyčerpává, ale člověk si alespoň něco zkusí.“

Semináře, které v minulých letech vedl Michal Hecht, měly hojně navštěvované a především velice úspěšné sobotní předváděčky. V redakci jsme se ale dozvěděli, že letos to bude jinak. „Michal se chce zaměřit víc na akrobacii a tím

pádem není naším cílem něco stvořit, ale spíše se něco naučit. Zatím jsme dělali kotouly, parakotouly, pracovali jsme s trampolínou, ale jsme zatím na začátku, takže ještě nic velkého.“

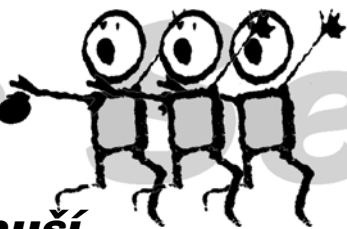
Hned při příchodu na lekci kursu ZAP jsem si všiml odřenin na kolenou, modřin a tak mi to nedalo a zeptal jsem se, zda při náročném tréninku nedochází ke zraněním. „Dělali jsme stojky a kluci se neopatrně nachomýtlí k židličkám a jeden na jednu z nich spadl holenní kostí. A já si trochu odrazila rameno. O žádná zásadní zranění se nejednalo. Když neumíš padat a nestočíš se do parakotoulu, tak se to asi může stát. Budu se to muset asi rychle naučit, což se asi povede, protože Michal to naučí i blbce. Trénuje se to od samého začátku. Nejdříve děláme pohyby zpomaleně. Jdeme do svíčky a učíme se spadnout v kotoulu. Pak se všechno zrychluje a potom už to frčí.“

A jak je to tedy s dodržováním zdravého životního stylu u seminaristů náročných kursů? Na otázku, jaký je rozdíl mezi výkony při semináři s pařbou před a bez pařby, odpověděla: „Zatím ještě nevím, jak to vypadá, když se nepaří. Držím standard, že chodím spát okolo čtvrté. Potom to zkrátka vypadá tak, jak to vypadá. Až se jednou vyspím, tak ti řeknu, jaký je v tom rozdíl. Doufám, že na to dojde.“

-saj-

Jeden den s...

Danem, Babiččinými nudlemi a spoustou myší v semináři S, tedy scénografie

Pro některé ze seminaristů to bylo krušné ráno, nicméně mě přesvědčovali, že oni nepijou a nehlámou (takže podávám, jak jsem slyšela).

Paní lektorka, scénografka Marcela Kokošková-Jeřábková zaskočila na poslední chvíli a přinesla na Hronov zase trochu jiný pohled na scénografii. Jako absolventka katedry alternativního divadla pracuje jak s tradičními, tak netradičními soubory a prostory, a má rovněž velkou zkušenost pedagogickou. Vede totiž kurzy TVOŘENÍ pro děti a dospělé, zabývající se nejen výtvarnou stránkou, ale i dalšími divadelními disciplínami.

Vstupme tedy na chvíli do dílny novopečených hronovských scénografů. Celá chodba vedoucí ke třídě je obložena ukázkami práce seminaristů a Marcela mě uvádí „do děje“. Na počátku si všichni vylosovali situaci (partnerská krize, konflikt s Bohem apod.) a měli na dané téma nejprve vytvořit komiks s pointou, vtipem, či konkrétním sdělením. Dalším úkolem bylo realizovat konkrétní situaci v prostoru. Základním scénografickým úkolem byla „změna“. Připadám si jako na Quadrienále: co návrh, to zajímavý nápad. Je tu např. návrh scény na téma „vynález zkázy“ s několika točnými na sobě (jako patrový dort), z jehož vrcholku nakonec vystoupí žena (feministky: No comment!), obraz partnerské krize, kde se dokonalý rám obrazu v druhé fázi doslova zhroutí. Nebo je tu postava rozfázovaná do několika sekvencí či situace rozehraná prostřednictvím třech stínů zády k nám sedících lidí – dva vedle sebe se drží za ruce, v druhé fázi se za zády prostředního spojí ruce těch krajních – pointu objevíme, když se rozsvítí: všichni tři jsou muži.

Nahlížím do třídy, kde se pilně pracuje ve skupinkách na scénografických návrzích části či celého příběhu o myších, které hledají nový domov a na konci svého hrdinu ukamenují (alespoň v některých verzích). A celá scénografie se musí vejít do jedné krabice. Akční prezentace a „obhajoba“ probíhá k polednímu, kdy už jsou návrhy scény a loutek hotovy. Před očima nám defiluje celá řada verzí – je tu hravá improvizace, cool verze pro krvežíznivé děti, velkolepá verze soustavy černých rour, v nichž se příběh odehrává a také vize muppet show. Nakonec si po hlasování odnáší vavříny Babiččiny nudle s verzí: vložte minci a uvidíte další část příběhu, bude nejen vtipné „kramářské“ převyprávění příběhu, ale také rafinovaně vypracovaný labyrint. Skupina Babiččiny nudle (název vznikl podle nápisu na krabici) má tři členy – Vojta studuje na UMPRUM a na Hronově už vyzkoušel i předchozí scénografické semináře, Jarda je ajťák, hronovský „mazák“, který systematicky zkouší každý rok jiný typ semináře. A do třetice studentka Markéta. Moc sdílí ale nejsou, a tak se zeptám Dana, který je na Hronově poprvé. Je právě čerstvým absolventem herecké školy, ale chce si vyzkoušet i další divadelní disciplíny. „Divadlo mě baví jako celek. Jako herec vnímám scénu a kostým spíš jako nějaké omezení, ale baví mě sledovat všechno ve vzájemném propojení,“ říká. Dan by chtěl studovat režii a i když tvrdí, že k výtvarnu moc blízko nemá, je pro něj seminář inspirativní a rozhodně se tu nenudí. Právě od něj se dozvídám, že kromě vlastních modelů scény si vyzkoušeli i práci s prostorem a jednoduchými scénickými prvky jako jsou třeba židle. V dalších dnech vyjdou seminaristi společně do prostoru, do parku. Tématem má být ztvárnění symbolických postav Ctností a Neřestí. „Budou mít na výběr,“ objasňuje Marcela. „Mohou vytvořit statický objekt v prostoru, který by ale měl mít nějakou vtipnou myšlenku, energii a dynamiku, nebo si mohou vytvořit kostým s určitými atributy, ve kterém si vyzkouší pohyb v prostoru.“ Marcelu baví propojovat scénografii s ostatními elementy – ať už textem, či herectvím a snaží se své svěřence k takovému přístupu inspirovat. Zdá se, že se jí to daří.

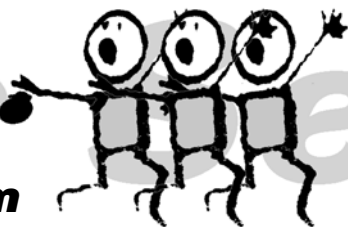

jas

Jeden den s...

hláskami – naším dědictvím

v semináři PF, tedy poesie a fyzické básnictví

Hlavním tématem stává se práce s tématem

Část jedné z hronovských nocí jsem prožila s Renatou Vordovou a Petrem Vášou, a tím jsem se předpřipravila na seminář fyzického básnictví a poesie, do kterého prý když nepříjete v devět, tak už ani nechodíte. Z Petra Váši padala jedna zajímavá informace za druhou a všechny se hned prakticky zkoušely. Prozradím vám jeho základní pomůcku pro práci ať už v hodinovém nebo týdenním semináři. U Tritona se sejdou u stolu čtyři múzy. Audialita a Vizualita sedí naproti sobě a probíhá mezi nimi cosi audiovizuálního a nebo neprobíhá nic a je každá zvlášť sama za sebe. Do toho přijdou ještě múzy Verbalita a Motilita a mezi těmi zase vzniká akce pohybovo-slovní. A nebo se také protnou všechny čtyři baby. Pak už jen závisí na čase a hlavně na seminaristech, kam až se dostanou.

Pro mě se na návštěvě PF vyklubala zásadní informace, a to o hláskách. Naši předkové na každé hlásce makali milion let. Každá hláska je vynález, naše obrovské dědictví. Staré dobré samohlásky A E I O U – náhražka hudebních nástrojů. Každá samohláska má svou energii, barvu a charakter, typická gesta, určitý druh výrazu. Fonetici i staří Indové se shodují – mají podle samohlásek pojmenované čakry. Přesun k souhláskám. „PA PE PI PO PU, BA BE BI BO BU, MA ME MI MO MU, atd.“ Pokusím se převyprávět Vášovu (podle jeho slov) „stupidní historku“, na zapamatování si,

jak se v ústech tvoří konkrétní souhlásky. Jaká část mluvidel od rtů, přes jazyk, ústa až po hrdlo je zodpovědná za charakter jednotlivých hlásek. Zkuste si sami vnímat, kde a jak se vám souhlásky vytváří. Zaměřte se na základní energii jednotlivých hlásek.

Panáček (P – neznělé, pracují rty) stojí v předhradí a má Buben (B – znělé, pracují rty), ocitneme se na Mostě, za ním jsou Vrata (rty něco dělají, ale už se zapojily i zuby). Vraty (V – neznělé) Fouká (F – znělé, při V a F vzniká šterbina mezi zuby). Za vraty je Tunel (v akci je jazyk a patro). Tunelem přijdeme na Dvůr (jsme uvnitř úst). Na dvoře je Nádvoří (akce se stěhuje do vnitřku úst). Na nádvoří se Celý Čarokrásný Svět Zrcadlí (tvoření zvuku je podobné, ale právě podobné hlásky musí být rozdílné, C Č S Z vytváří patro). Co se zrcadlí? Šišlavý Žabák. Líbá Ruku a něco Říká (L R Ř – vibrace, která se stupňuje). Co říká? Tiše Dítě Někam Jdi. (J je zlom mezi I a E, ale hodí se nám, abychom jej brali jako souhlásku). Dítě se ptá: Kam? (zrodí se v hrdle). Žabák odpovídá: Gdo je Chytrý (Ch – neznělé) Hádá (H – znělé).

Přechod na umělý jazyk – základním prvkem řeči je slovo. Musí mít výraz, nesmí se plést s jiným slovem. Zadáním pro seminaristy např. bylo, že mají říkat slova chvály (krůšů, fjuší, luluní) a hany (trandepenti, sakramantyn, krompuč, lepruš). Nebo nazývali nově věci ko-

lem sebe: ponožku (šlipolajda), pohodu (košilendá), láhev (kapučundra), rybu (plejtvošoch), zářivku (lumila), tužku (šupisup) a brýle (oklika).

Přesun ven. Ušlechtilá zábava pro nedělní dopoledne – psát tělem písmena, malovat strom. Jedná se o ekologické výstavy, výtvarné dílo je samotné lidské tělo. Postupně zastavování pohybu při malbě – fotografie, sochy. Hledání harmonie, symetrie a vyvažování. Základní formální schéma pro pohyb – hranol, krychle, koule. Psaní – mentální model, malování – realistický model, malba – model zůstává v hlavě, práce s vnitřním modelem.

Petr upozornil na fakt, že vše, co do teď dělali, postaví na hlavu. „Začínali jsme zadáním, nemít v hlavě nic. A teď přecházíme na – nemít v hlavě nic jiného než téma.“ Renata dodává, že další den se rozdělí do skupin a začnou pracovat na textech a seznámí se s optickou básní. Také dojde na sólové i skupinové výstupy v plénu.

Názory seminaristů na PF: Jsem hrozně moc rád, že jsem si vybral právě seminář s Petrem a Renatou, protože na jednu stranu splnil mé očekávání a na druhou stranu mě má pořád čím překvapovat. Což je ideální spojení. Křišofalamytoš, icokeremasafalůzegaba, šiklutákocoš.

len

Jiráskův Hronov jako vzdělávací instituce – statistika

Do tematických seminářů a dílen Klubu (nejen) mladých divadelníků (KnMD) a Rozborového semináře KR SČDO, konaných v rámci 80. Jiráskova Hronova v roce 2010, se hlásilo přes **370 zájemců**. Těm, kteří otáleli se zasláním přihlášky, musela být účast z kapacitních důvodů odřeknuta. Přijato bylo na hraně možností **360 seminaristů** u vědomí letité zkušenosti, že jich cca šestina svou účast z různých příčin nebude realizovat. I stalo se, jak bývá obvyklé, takže se organizátoři vzdělávací části JH vešli do limitu, který je v současnosti stropem možností. Ve výsledku je na letošním JH v Klubu (nejen) mladých divadelníků v **16 tematických seminářích**, v pozici kmenových posluchačů Problémového klubu a kmenových účastníků Rozborového semináře celkem 301 frekventantů (288 v KnMD a 13 v Rozborovém semináři).

Statistika KnMD, vycházející z přihlášených seminaristů, vypovídá o tom, že **73 % z nich je ve věku od 17 do 28 let**, nejsilnější věkovou skupinu tvoří seminaristé ve věku **od 17 do 24 let (51 %)**, početně nejsilnějším se ukázal **ročník 1992 (8,4 %)**. Statisticky zanedbatelnou část (4 %) tvoří účastníci mladší 17 let. Nezanedbatelnou část tvoří seminaristé **starší 28 let (23 %)**. Rozpětí mezi nejmladším a nejstarším seminaristou je 54 let.

Poměr mužů a žen je obligátní 1:2, ve stejném poměru je počet těch, kteří se hlásili do **KnMD poprvé (35 %)** a kteří přijíždí do hronovských seminářů a dílen opakovaně (65 %). Necelá čtvrtina seminaristů neoznámila příslušnost k divadelnímu souboru, což ještě neznamená, že se divadlem aktivně nezabývají. Vloni poprvé viditelný nárůst zájmu ze strany studentů divadelních škol, respektive jejich absolventů, se v roce 2010 nejméně zdvojnásobil. Z celkového počtu přihlášených se 15 % rekrutuje z této skupiny zájemců o vzdělávací část JH.

Milan Strotzer

A.M.Brousil v rozhovoru se souborem na 23. JH.

Voice from Lithuania!

The Hronov festival is one of the most famous theatre festivals in Eastern Europe! And I'm happy to be in this great event!

All Czech's performances I've seen on the international festivals in the world were very good. But to understand the real quality of the theatre in the country you can only being in the national festival. During 3 days I've seen 7 performances and 5 of them played by Czechs. I'm so impressed about the high quality of all performances! Strong acting, clever directing, excellent combination with scenography, costumes, lighting, music, choreography on the stage let me know how good artistic quality has amateur theatre in ČR!

I'm impressed how strong financial and moral support you have from the state. How great interest your amateur theatre actors and directors has in workshops during the festival! How amateurs loves and respect each others! I can see and feel how happy you are to live on the stage! How serious and responsible you are raising the actual themes and solving the problems in your performances! How open, full love and energy your hearts are! THANK YOU!!!

dr. Danute Vaigauskaite,
Head of Directing Dept.,
Klaipeda University, Lithuania

Hlas z Litvy!

Hronovská přehlídka je jedním z nejproslulejších divadelních festivalů ve východní Evropě. Jsem šťastná, že se ho můžu účastnit!

Všechna česká vystoupení, která jsem viděla na mezinárodních festivalech, byla velmi povedená. Ale abyste pochopili skutečnou kvalitu divadla v dané zemi, musíte přijet na její národní přehlídku. Za tři dny jsem tady viděla sedm představení, pět z nich hrály české soubory. Jejich vysoká kvalita na mě udělala velký dojem! Silné herecké výkony, důmyslná režie, vynikající zapojení scénografie, výpravy, osvětlení, hudby a choreografie mě přesvědčily o tom, že je amatérské divadlo v České republice na vysoké umělecké úrovni!

Potěšilo mě, jak silnou finanční a morální oporu vám poskytuje stát. S jakým zaujetím herci a režiséři pracují ve festivalových dílnách! Jak jsou amatérští divadelníci plní respektu a náklonnosti! Sleduji a cítím, jak vás naplňuje existence na jevišti! Jak odvážní jste, když se ve svých inscenacích zabýváte aktuálními problémy a tématy! Jak jsou vaše srdce otevřená a plná energie lásky! DĚKUJI VÁM!!!

dr. Danute Vaigauskaite,
Head of Directing Dept.,
Klaipeda University, Lithuania
/přeložil David Slížek/

Z hronovského divadelního řádu z roku 1887

Každý kdo navštíví divadlo, odebere se na místo, které mu zřízenci divadelní vykáží. Není dovoleno setrvávat ve skupinách na chodbách.

Při hře budiž zachováno ticho. Projevuje-li kdo pochvalu, zachovej při tom slušnost. Zakázáno jest projevovat hluchně nelibost např. hvízdáním, syčením apod.

Dítky do 4 roků nebudte brány do divadla.

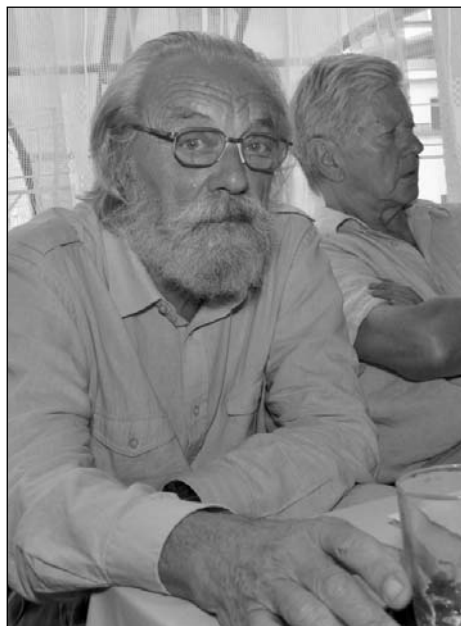
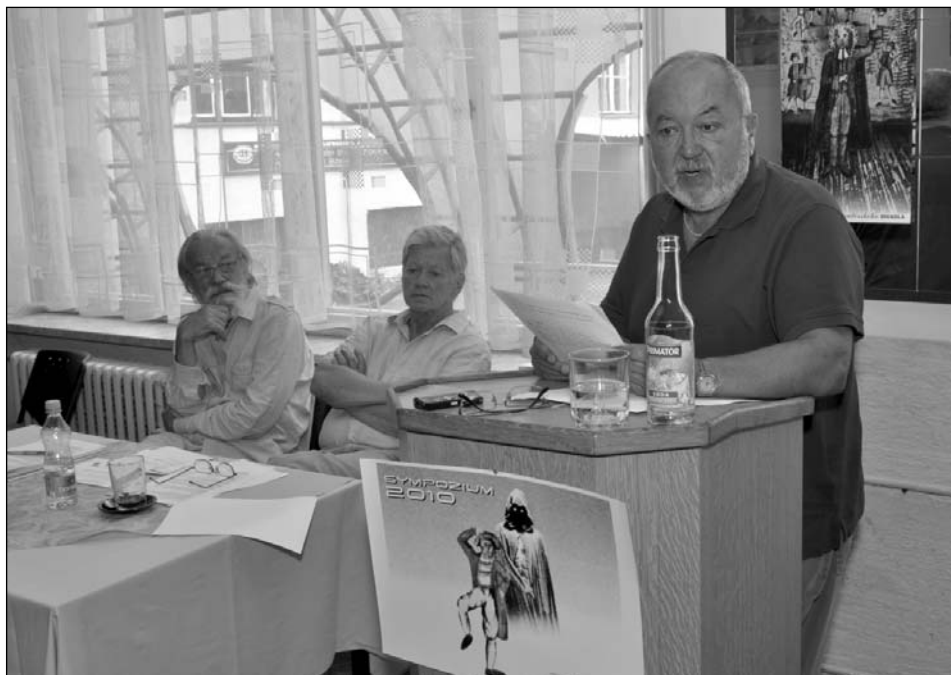
Přísně se zapovídá, aby v budově divadelní, tj. v hledišti, na jevišti, v šatnách i oblekárnách herců kdokoli kouřil, doutník zapaloval aneb odhodil, aneb jakkoli jinak zacházel s ohněm.

Každý kdo přijde do divadla má si povšimnouti, kde jest nejbližší východ a stanoviště hasičské hlídky.

Symposium TRADICE x DNEŠEK

Zatímco seminaristé dopoledne pracovali se svými lektory, sešlo se v hotelové škole odborné sympozium o amatérském divadle. Pod názvem Tradice českého ochotnického divadla a amatérské divadlo dneška akci pořádalo Muzeum amatérského divadla v Miletíně. V sále se to jen hemžilo magistry, doktory a docenty, a každý z nich přednesl svůj příspěvek na téma týkající se amatérského divadla. Zde malá ochutnávka: Stanislav Bohadlo z hudební katedry Univerzity Hradec Králové seznámil posluchače s historií uvádění barokních her a s festivalem v Kuksu, Tomáš Havelka z pedagogické fakulty v Praze popsal, jak ve škole se studenty oživuje staré české dramatické texty, Roman Černík z plzeňské pedagogické fakulty se zamyslel nad průniky dramatické výchovy a amatérského divadla, Vítězslava Šrámková odhalila taje Databáze českého amatérského divadla, Tatjana Lazorčáková z filozofické fakulty v Olomouci mluvila o divadle v netradičním divadelním prostoru a Milan Strotzer propagoval časopis Amatérská scéna. Všechny texty později najdete ve sborníku, který ze sympozia vznikne.

das

„Kdyby každý člen hereckého souboru přinesl do divadla dobrou náladu, vyléčí to i melancholika.“

K.S.Stanislavskij
/vybráno z knihy:
Stanislavského metoda herecké práce,
zpracoval Radovan Lukavský/

Co není v databázi, zanikne, není, neexistuje

Rozhovor s vedoucí projektu Dějiny českého amatérského divadla Vítězslavou Šrámkovou.

ROZHOVOR

Vítězslava
Šrámková

Pokud jste někdy hledali na webu informace o amatérských souborech, přehlídkách nebo osobnostech, určitě jste narazili na Databázi českého amatérského divadla. Pokud jste nenarazili, zkuste narazit. Budete překvapeni, jak podrobnou kroniku tu najdete, navíc se netýká jen minulosti, ale obsahuje i data o aktivních souborech, pravděpodobně tam najdete i sebe. Ještě adresa: www.amaterskedivadlo.cz. Databázi vytváří tým pod vedením Vítězslavy Šrámkové a Jiřího Valenty.

Databáze amatérského divadla má 80 000 hesel (osobnosti, soubory, přehlídky, organizace) a navštívilo ji zatím 400 tisíc lidí. To jsou velmi slušná čísla.

Ve skutečnosti jich asi bude o něco víc. Návštěvnost jsme začali měřit až o něco později. To číslo je za čtyři roky, ale databáze nikdy neměla žádnou velkou propagaci, takže si ji lidé postupně nacházejí sami.

Prý se vám do databáze začínají samy hlásit mladé a začínající soubory.

Ano, to je velice příjemné. Buď si nás najdou někde na internetu, nebo se o nás dozví z doslechu. Velmi často dostáváme dotazy typu: „My jsme vznikli, máme za sebou první inscenaci, mohli bychom se také dostat do vaší databáze?“ Díky tomuto zájmu se také snažíme reagovat na potřeby divadelníků. Teď vedle databáze připravujeme nový projekt „Amatéri sobě“, kde budou soubory moct prezentovat své pozvánky na premiéry a tak dále. Máme to vymyšlené, ale není to ještě hotové.

Jaká jsou vůbec kritéria pro to, abyste soubor do databáze zapsali? Když vám teď napíšu, že jsem z nového souboru, tak mě automaticky zařadíte?

Ano, databáze je naprosto otevřená. Jako kdysi bývaly Studny zapomnění, tak my teď chceme vybudovat Studnu

paměti, kde budeme uchovávat paměť tím, že všechno zaznamenáme. Ze zkušenosti víme, že co z amatérského divadla nebylo zaznamenáno, upadlo v zapomnění, není, neexistuje. Třeba v sedmdesátých a osmdesátých letech začaly zanikat velmi prudce venkovské amatérské soubory, souviselo to s umenšování počtu škol – jakmile škola odejde z obce, je konec. A teď nastal úplně opačný pohyb: na malých obcích si lidé začali dělat svou vlastní kulturu. Už je nebaví koukat na blbosti v televizi. Je docela důležité, aby se o tom vědělo, protože to, že v obci existuje těch deset bláznů, vytváří úplně jiný způsob života.

Na databázi podle vašich údajů reaguje týdně asi 30 až 50 lidí (o prázdninách a v létě méně), kteří posílají nové materiály.

Někdy jde až o kuriózní náhody. Přes internet nás našel a ozval se nám třeba Čech, který před lety emigroval do Austrálie a kupodivu si s sebou vzal materiály o ochotnickém účinkování svého tatínka za první republiky. A podobných případů je víc: Měli jsme třeba zaznamenanou Občanskou besedu v Břevnově, která působila za první republiky, ale znali jsme pouze datum vzniku a zániku spolku, jinak nic. Pak jsme získali portrét jedné paní ze souboru ze 70. let a s ní soupis inscenací, které dělala. A když jsme pak psali heslo jednoho ochotníka ze Smiřic, ukázalo se, že v tom souboru byl v poválečné době. A z těchto dvou materiálů jsme dali portrét celého souboru. Internet nám dává možnost neustálé kombinace a propojování.

-das-

Díky Databázi českého amatérského divadla a ochotě Jiřího Valenty můžeme ve Zpravodaji uveřejňovat historické fotografie z Jiráskových Hronovů. Děkuje.

Nr.2

Joke Elbers

JIRASKUV HRONOV 2010

It was really an honor and a pleasure to be in the Czech Amateur Theatre Museum in Miletin.

I like museums very much and visit them where and when I can, but this visit was special. I do not think that there is an amateur theatre museum anywhere else in the world; only ones for professional theatre.

I value highly the keeping of archives, documents, objects et cetera and with this museum and the database in which all the items are loaded the Czech Republic gives an example to the rest of the Europe, and even the rest of the world.

Past, present and future cannot exist separately. From the past we can learn, in the present we live and the future is waiting. The collection is there for the benefit of us who live now and for the benefit of future generations.

I do hope that theatre students, amateur and professional theatre makers and other interested people will use the museum and its database for research, for inspiration and for pleasure.

The lovely little stage in the museum will be used in the future – as I was told – and I am looking forward to see there a puppet performance, or a performance with masks during a future Jiraskuv Hronov; seeing this stage gave me ideas of how to use it and I am sure that it will work this way for others as well.

The museum is a great example of how important arts and culture are in Czech Republic and will hopefully be an inspiration for other countries.

Joke Elbers

Pár vět na povzbuzení

Nebojte se, když vás někdo osloví „Milé děti, milá děvčátka,“ nejedná se o úchyla, čeká vás pouze dvouhodinový rozbor viděných inscenací.

Jestliže jste leželi v posteli alespoň dvě hodiny, jste na tom lépe než osm pětina obyvatel Zeměkoule.

Dneska vypadáte skvěle. V případě, že vám někdo tvrdí opak, jedná se o závistivce, který se ráno podíval do zrcadla.

Je-li vám zima, jedná se o dokonalý důvod k někomu se přitulit. Není-li vám zima a chcete se k někomu přitulit, říkejte, že je vám zima.
Když se vám stane něco strašného a v jídelně prší kuny, neděste se, jedná se o reklamu na nepříliš stabilní chorvatskou měnu a dovolenou v Biogradu na Moru.

V průběhu dne vás políbí úžasný člověk opačného pohlaví. Neučiní – li to, zapomněl a je to na vás!

6 NaChodníku

Sponzoři 80. Jiráskova Hronova

Wikov MGI a. s. Hronov- Generální partner
RWE Transgas, a. s.
Saar Gummi Czech, s.r.o.
Jiří Grätz - CES-EKO
EUROVIA CS, a. s.
STRABAG a. s.
Marius Pedersen, a. s. Hradec Králové
Sico Rubena, s. r. o. Velké Poříčí
TSR Czech Republik s.r.o.
GD-Net s. r. o., Náchod
DABONA s.r.o. Rychnov nad Kněžnou
COROLL s.r.o. Hronov
Konika Minolta Business Soultions Czech, s.r.o. Hradec Králové
Vodovody a kanalizace, a. s. Náchod
Česká spořitelna a. s.
HAŠPL a. s. Velké Poříčí
ČSOB Náchod
Primátor a.s. Náchod
CDS Náchod, s. r. o.
Veba, textilní závod, a. s. Broumov
Pekařství „U zvonu“ Náchod
ECHI
Nutricia Deva

Pozvání do Hronova je poctou

V doprovodném programu jste měli možnost zhlédnout představení Ferko Urbánka „Pani Richtárka“ Divadelného súboru Jána Chalupku Mesta Brezno. Pro radost všem milovníkům Jiráskových Hronovů přikládáme dopis předsedy tohoto souboru...

MY A JIRÁSKOV HRONOV

Písal sa rok 1990 a my sme boli účastníkmi jubilejného 60. ročníka JH ako víťazi Scénickej žatvy v Martine s inscenáciou D. Kovačeviča – ZBERNÉ STREDISKO. Hrali sme tri predstavenia v bývalej Slávii vo vynikajúcej divadelnej i spoločenskej atmosfére a zožali sme nevýdaný úspech. To sme ešte netušili, že to bola vlastne posledná Celoštátna prehliadka amatérského divadla, prehliadka, ktorá bola vysnívanou metou ochotníkov, ale i mnohých profesionálov.

Náš súbor – teda divadelný súbor Jána Chalupku v Brezne mal tú česť byť v J. Hronove aj s inscenáciami – J. Záborský NAJDÚCH – r. P. Sherhauser, V.P. Tóth SVADBA POD KOHÚTOM – r. R. Polák, J. G. Tajovský HRIECH – r. L. Majera, M. Urban BETA KDE SI ? – r. M. Olha. Boli to všetko inscenácie, ktoré v Hronove zanechali tak u odbornej ako i širokej diváckej obci veľmi priaznivú odozvu a právom získali i tie najvyššie ocenenia. Radi spomíname na tú krásnu žičlivú atmosféru stoviek nadšencov, vynikajúce hodnotiace semináre, ktoré viedli lektorovali naozaj odborníci z radov profesionálov, ktorí svojimi hodnoteniami našu prácu posúvali dopredu. Samozrejme, že nemôžem zabudnúť na krásne neformálne stretnutia a debaty (zavše i do neskorých ranných hodín v „ponorke“ pod javiskom), vzniknuté priateľstvá a kontakty, ktoré pretrvávajú podnes. Nostalgia? Nie. Konštatovanie, že čas strávený na JH bol pre nás časom stráveným zmysluplne, ktorý sme nikdy neľutovali. Práve naopak.

Za tých uplynulých 20 rokov sa JH vyprofiloval na podujatie, ktoré je veľmi uznávané v celoeurópskom kontexte. Je to i vďaka výbornej dramaturgii, práce stoviek nadšencov, ktorých prácu si treba vážiť a spoločensky doceniť.

Z tohto miesta sa chcem úprimne poďakovať organizátorom za pozvanie, ktorého sa nášmu súboru dostalo práve na jubilejný 80. Ročník. Veľmi si to vážime!

Želáme všetkým veľa tvorivých síl!

S úctou

Ladislav VAGADAY

Predseda Divadel. súboru J. Chalupku

Přiznejme si to: je nás tady moc. Otravové otravují, dolezové dolezají. Hronov se přemnožil a člověk nemá chvilku soukromí. Seminář neverbální komunikace radí:

Ihned po ránu si zajistíme klid. Jakmile se nás někdo pokusí kontaktovat, nasadíme mimiku pohrdání. Kdyby někdo náhodou nevěděl jak, nabízíme návod:

Při hovoru poněkud zvedněme bradu.

Tvrďší stupeň: obraťme při tom oči v sloup.

Ještě tvrdší: nesouhlasně vráme zakloněnou hlavou.

Mistrovský stupeň: vyberme si jeden z doprovodných zvuků, který nám připadá hnusnější. Buď lehce pomlaskávejme nebo při výdechu slyšitelně zasyčme: Tsss!

Pokud dotýčný otravuje pořád, nechme ho mluvit a ohněme prsty jedné ruky k sobě a se zájmem si prohlížíme vlastní nehty. Kdyby ani to nepomohlo, zvedněme k uchu hluchý mobil a hlasitě dělejme Hm.

Protože jsou zde i duchovně vyspělé bytosti, přidáme jednu ochrannou mantru. (Pro neználky: mantra je posvátná slabika, která stálým opakováním změní náš charakter i osud.) Mantra pro tuto příležitost je HEČ!

Kombinace pohrdání a chlubitosti nikdy neselže. Dotěrní lidé přestanou dotírat, mluvkové žvanit. Brzo nás všichni nechají na pokoji. Dosáhneme svého! Nikdo nás nebude mít rád.

„Smyslné a snad smysluplné pravidelně aktualizované zpravodajství z Mekky českého amatérského divadla,“ nabízí v blogu na webu Divadelních novin lektor PC Petr Christov. Čerstvý článek každý den najdete na adrese www.divadelni-noviny.cz.

Víte, že recenzent Jan Šotkovský propadl modrému životu? Projevuje se to zatím tak, že mu zmodraly nohy. Kdo nevěří, ať mu sundá ponožky.

aneb hledáme hronovskou hospodu s duší. zn.: spěchá

Triton

Kdo alespoň jednou nezažil svítání v Tritonu, jako by snad ani v Hronově nebyl. Malá dřevěnice s malým okýnkem směřujícím do malé zahrádky přitahuje hlavně mladé účastníky, kteří většinou anektují i přilehlý park. Pije se tu víno a peckovice, jí se sýry s chlebem, nebo šmalec – krajíc se sádlem a cibulí. A zpívá se. A hraje na kytary. A mluví se. A potkává se. Jestli má nějaká občerstvovna v Hronově geist, tak rozhodně Triton.

-das-

Neváhejte, vzdělávejte se a zásobujte se!

Zajímavou divadelní literaturu nabízí stánek ARTAMA u vchodu do Jiráskova divadla. Najdete v něm publikace, které by neměly chybět ve vaší knihovničce (nejen) mladého divadelníka.

red

9:00 - Učebna v ZUŠ
Rozborový seminář SČDO

OP 10.00 hodin - Park Josefa Čapka
Divadýlko Mrak
Vodnická pohádka

13:00 - Učebna DK
Rozborový seminář pro zahraniční účastníky

14:00 - Jídelna Hotelové školy
Problémový club
(Nevěsta, Frank pátý, Taková láska, Richard 3)

ZP 14:00, 16:30 a 20:30 - Sál Josefa Čapka (85min.)
DDS Hladká vrtule 3. ZŠ Slaný
Božka aneb Jak to možná nebylo?

Cirkus Mlejň Praha
Postav na čaj!

ZP 14:00, 18:30 a 22:00 - Sokolovna (95min.)
Rádobydivadlo Klapý
Elegie tyrolská

ZP 16:00 a 21:00 - Jiráskovo divadlo (125min.)
DS Doveda Sloupnice
Alelujá, dobří lidé

OP 16.00 hodin - Park Josefa Čapka
Zlaté slunce
Festival amatérských folkových skupin

ZP 17:00 a 19:00 - U hřbitova (60min.)
Geisslers Hofcomedianen Kuks
Fitzli Putzli

OP 20.00 hodin - Park Josefa Čapka
Festival folkových skupin

23:15 - Učebna v ZŠ na nám. ČSA
Diskuzní klub
(Alelujá, dobří lidé + Božka + Postav na čaj)

UPOZORNĚNÍ

V představení souboru Frei Körper Kultur Svitavy „Wir tanzen konzentriert!“, které se hraje ve čtvrtek, v pátek a sobotu v sokolovně, vystupují zcela nazí herci.

Zpravodaj 80. Jiráskova Hronova 2010

Vydává organizační štáb.

Redakce:

Zuzana Vojtíšková (šéfredaktorka),
Jana Soprová, Lenka Novotná,
Jan Švácha, David Slížek,

Ivo Mičkal (fotograf), Michal Drtina (sazba)

Ilustrace DD: David Daenemark

Stránky festivalu: <http://www.mestohronov.cz>

E-mail redakce: zpravodaj.jh@centrum.cz

Tisk: KIS Hronov **Cena:** 10,- Kč

Sponzor tisku: Konica Minolta

Redakční uzávěrka: 3. srpna 2010 v 02:02h

Vychází: 3. srpna 2010 ve 14:00h

Neprošlo jazykovou úpravou!

9:00 - Učebna v ZUŠ
Rozborový seminář SČDO

DP 10.00 hodin - Park Josefa Čapka
Divadýlko Mrak
Dvě pohádky z peřiny

13:00 - Učebna DK
Rozborový seminář pro zahraniční účastníky

14:00 - Jídelna Hotelové školy
Problémový club
(Smaland)

ZP 14:00 - Sál Josefa Čapka (145min.)
DS Ty-já-tr/Hroboso, Divadlo Radar Praha/
Frank pátý

ZP 14:00 a 16:30 - Sokolovna (65min.)
Tichý Jelen Roztoky
Richard 3

DP 17.00 hodin - Park Josefa Čapka
Chuť je RAP

ZP 17:00 a 20:45 - Jiráskovo divadlo (120min)
Divadelní soubor Jana Honsy Karolinka
Nevěsta

ZP 18:30 a 22:00 - Sál Josefa Čapka (75min.)
The Bimatayim Theater Company Givatayim, Israel
Taková láska

DP 20.00 hodin - Park Josefa Čapka
Badys (hard rock)

ZP 21:00 - Sokolovna (95min.)
Rádobydivadlo Klapý
Elegie tyrolská

DP 21.00 hodin - Park Josefa Čapka
Black Lake (rock)

DP 22.15 hodin - Park Josefa Čapka
Heebie Jeebies (ska punk)

23:30 - Učebna v ZŠ na nám. ČSA
Diskuzní klub
(Nevěsta + Frank pátý + Taková láska + Richard 3)

DP - doprovodný program
ZP - základní program
Změna programu vyhrazena!
V případě nepříznivého počasí
se doprovodný program v parku ruší!

Přijďte na Takovou lásku včas!

Bývá slušností chodit do divadla na představení včas. Herci na jevišti se pak nemusejí nechávat vytrhávat z pozornosti zbytečným vrzáním a diváci se mohou v klidu dívat. The Bimatayim Theater Company Givatayim z Izraele navíc žádá všechny diváky, aby do hlediště usedli o něco dříve, než se začátkem představení. Kdo tak učiní, bude si moci prostudovat scénosled potřebný k lepšímu porozumění inscenaci.

Ať žije divadlo!

Devět výjevů ze života divadelníků nám pro Zpravodaj namaloval mladý a nadějný umělec David Daenemark z Rakovníka. Zkuste odhalit jeho myšlenky a napsat nám, co znázorňuje konkrétně tento obrázek... Nejoriginálnější nápad oceníme.

Pište sms na **606 644 294** nebo e-mail na zpravodaj.jh@centrum.cz nejpozději do 01:00 hodin.

Výjev pátý:

red

Výjev čtvrtý:

- Tě palmy se nevzdám.
- Tu levou palmu radši zhasněte.
- Neboj, nikdo se nedozví, že ten vtip kreslím podle tebe.
- Ve světlech se ti krásně leskne, mlaskám, když list o list pleskne.
- Tvuj list laskám - slastně mlaskám.
- Jsem jevištní lestchnik.
- Pod palmou bývá největší tma.
- Fatamorgana ochotníka bloudícího na poušti.
- Komorní drama pro polonahého ochotníka a uvádající palmu.
- Kelímky! Nemá tu někdo kelímek?
- Kelímky! Má tu ještě někdo smetí? Ty kelímky dávejte mne.
- Botticelli by se obracel v hrobě.

Autorovi tučně označené věty blahopřejeme! V redakci ho čeká odměna.

red

Vážení přátelé,

odstupující Vláda České republiky vydala dne 1. února 2010 usnesení č. 92 o Zásadách vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy, jímž se mění zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu. Tato změna se týká také občanských sdružení, která se zúčastňují výběrových dotačních řízení Ministerstva kultury na podporu neprofesionálních uměleckých aktivit. Důležitou změnou, která vyplývá z nových Zásad, je požadavek formulovaný v Části druhé (Postup při poskytování dotací) v bodě 21) písmeno i, který stanovuje, že podmínkou pro poskytnutí dotace pro NNO, tedy i občanská sdružení, je, aby vedla podvojně účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Dovolujeme si vás upozornit, že jde o zásadní změnu v podmínkách pro účast ve výběrových řízeních, která může mít na činnost občanských sdružení a iniciativy občanů v oblasti neprofesionální kultury (včetně dětských estetických aktivit), velmi neblahý vliv.

Chtěli bychom dosáhnout zmírnění tohoto vládního usnesení a navrhujeme Vám, abyste se připojili k naší výzvě. Všechny potřebné získáte na adrese <http://petice.nipos-mk.cz>

Milan Strotzer za NIPOS-ARTAMA

Upozornění: Petici je potřeba odevzdat do konce srpna.

Zvířátko na kanec

Jiráskův Hronov má zbrusu nového maskota. Jmenuje se Mýval a je to prase. K vidění bývá na náměstí a můžete na něj svést všechny prasárny, kterých se letos na přehlídce nedejbože dopustíte.

